Empar Navarro Giner, mestra

written by María Sol Antolín | 17 de May de 2026

Empar Navarro Giner, mestra de professió, va nàixer a València el 27 de novembre de 1900. Va ser especialista en preescolar. D'ella es diu que va ser pedagoga renovadora, feminista, republicana i nacionalista. Va estudiar Magisteri a l'Escola Normal de València. Les seues especialitats van ser preescolar i ensenyança primària femenina.

Va tindre una important relació amb la Institució Lliure d'Ensenyança. Va participar en un curs dirigit per Ángel Llorca, símbol de la pedagogia renovadora republicana.

La consulta del seu quadern, fruit d'eixos cursos, permet conéixer el seu pensament pedagògic, que podria resumir-se en el lema "*preparar per a la vida*", que la va orientar en la seua tasca docent. Per a això creia necessària una escola en la qual predominaren "*orde, ritme, estètica i alegria*". Sobretot en els primers nivells educatius, considerava que "*amb una disciplina àmplia i pensada, amb un moviment rítmic i alegre, amb un poc de visió dels problemes per part del mestre, l'escola serà vida i serà un èxit*".

L'observació directa, l'orde i l'alegria, el sentiment i la passió (característiques tant de la seua pròpia personalitat com de l'Escola Nova) expliquen la seua total identificació amb els pressupostos innovadors, que

desenrotllarà tant dins de l'escola, procurant "*adaptar al meu temperament totes estes idees fonamentals: orde, neteja, disciplina i lògica*", com en experiències extraescolars, intentant fer-les realitat en les colònies infantils en les quals va participar de manera activa.

Estos ideals pedagògics i la preocupació per no desvincular l'escola de la realitat quotidiana, així com la integració de la raó i el sentiment, del cap i el cor, la van portar a reivindicar l'ús del valencià a les escoles, la qual cosa es convertiria en un dels eixos centrals de la seua existència i en tot un compromís pedagògic, polític i vital.

Respecte a les seues idees sobre la dona, coincidix amb la seua professora María Carbonell i amb Concepción Arenal que l'educació de les dones és bàsica per a la regeneració de la llar i de la societat, i que és imprescindible una educació basada en els trets que definixen la seua feminitat, que les forme per a ser millors mares. Estos plantejaments inicials van anar madurant i radicalitzant-se durant el període republicà, la qual cosa la va portar a exigir la plena igualtat de drets amb els hòmens i a comprometre's amb els pressupostos d'un feminisme d'esquerra que exigia la transformació de la vida quotidiana al mateix temps que la social. Feminista conseqüent, ho va ser tant en la seua vida privada com en la pública.

El compromís polític d'Empar Navarro va fer que participara activament en la campanya electoral de 1936, en la qual va pronunciar mítings a favor del Front Popular i va acudir al Congrés Internacional de Dones contra la guerra i el feixisme (París, 1937), en representació de Dones Antifeixistes de València. Per les seues idees feministes, va reclamar la creació d'escoles nocturnes per a l'educació

de les dones adultes, sobretot obreres, en les quals “*no només se’ls ensenye a llegir, escriure i una mica d’aritmètica (…), sinó que reben classes de cultura feminista (…), on es puga influir en el seu ànim, en el seu esperit, elevant els seus sentiments*”.

Imatge generada amb IA en ChatGPT

Este article va ser publicat per primera vegada en Diario Feminista el 10 de maig de 2025